

"...imam olsun ve her biri birer mucizat-ı kudret-i İlahiye olan adiyat içindeki harikulade olan sanat-ı Rabbaniyeyi ve tasarruf-u kudret-i ilahiyeyi göstereyin." Bu cümleyi nasıl anlamalıyız?..

"BİRİNCİ ESAS: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâmın, çendan her hali ve her tavrı, sıdkına ve nübüvvetine şahit olabilir. Fakat her hali, her tavrı harikulâde olmak lâzım değildir. Çünkü, Cenâb-ı Hak onu beşer suretinde göndermiş, tâ insanın ahvâl-i içtimaiyelerinde ve dünyevî, uhrevî saadetlerini kazandıracak a'mâl ve harekâtlarında rehber olsun ve imam olsun ve herbiri birer mucizât-ı kudret-i İlâhiye olan âdiyat içindeki harikulâde olan san'at-ı Rabbâniyeyi ve tasarruf-u kudret-i İlâhiyeyi göstereyin. Eğer ef'âlinde beşeriyetten çıkıp harikulâde olsaydı, bizzat imam olamazdı; ef'âliyle, ahvâliyle, etvârıyla ders veremezdi."(1)

Adiyat denilen şeyler, insan ve onun hayatına taalluk eden maddi nimet ve ihsanlardır. Mesela, insanın yemesi, içmesi, uyuması gibi beşeri ahvaller hep adiyattandır. Şayet Peygamber Efendimiz (asm) her hali ile mükemmel olup harikulade bir hayat yaşasa idi, bize bu adiyatta rehber ve imam olamazdı. Ve bu adiyatın içindeki İlahi ikram ve ihsanları hakkı ile tanıyıp bize hakkı ile tarif edemezdi. Mesela, elmanın tadına bakmadan, elmanın nimetlerini ve Allah'ın oradaki kudret mucizelerini bize tarif edemezdi.

Nasıl bir melek yeme ve içme nimetlerini tartmak ve şükretmek noktasında bize imam olamıyor. Zira o yiyecek ve içecekleri tadacak ve tartacak cihaza sahip değildirler. Aynı şekilde, Peygamber Efendimiz (asm) şayet bir melek gibi harika bir şekilde yaşasa idi, bu hususlarda bize rehber ve imam olamazdı. Halbuki Allah mühim mucize ve ikramlarını bu adiyat denilen yeme ve içme gibi şeylerin içine gizlemiştir.

(1) bk. [Mektubat, On Dokuzuncu Mektup, Dördüncü Nükteli İşaret.](#)